

Une voix.- Très bien.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här François Bausch agedroen. Den Här Bausch huet d'Wuert.

M. François Bausch (*DÉI GRÉNG*).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, de Chômage zu Lëtzebuerg, dee klëmmt, dat ass elo schonn e puermol gesot ginn, mä wat fir mech am meeschten alarmant ass, dat ass festzestelle wat fir eng Form vu Chômage zu Lëtzebuerg klëmmt. Mir hunn an deene leschte Joren, ech géing soe vun 1995 bis 2002, ëmmer eng Situatioun zu Lëtzebuerg gehat mat engem Chômage dee sech tëschent 2 an 3,5% beweegt huet. Mä eis grouss Chance war ëmmer déi, dass mer eigentlech hei zu Lëtzebuerg virun allem e strukturelle Chômage, a kee konjunkturelle Chômage kannt hunn.

Ech erkläre mech. E strukturelle Chômage, wat heescht dat? Dat heescht, dat ass e Chômage, deem op gewësse Schwächen an eiser ekonomescher Struktur zrëckzeféieren ass, virun allem awer op Schwächen beim Faktor Aarbecht an eiser Ekonomie. Dat bedéngt haaptsächlech datt mer eng Situatioun kréien, datt hei zu Lëtzebuerg, géif ech gäre soen, de Gros vun deene Chômeuren, déi mer an deene Joren haten, der waren, déi duerch verschidde naarteg Ëmstänn sougenannte schwéierplazierbar Chômeure waren, an dat bedeit awer och datt mer an därselwechter Period, vun 1995 bis 2001-2002 kann ee soen, kaum Leit haten déi, wa se eng gutt Qualifikatioun haten, eng Plaz net relativ séier konnte fannen.

Konjunkturelle Chômage, deem entsteet, wéi d'Wuert et seet, wann d'Konjunktur méi schlecht dréit, wann de Wuesstum méi lues dréit, wann de Wuesstum no ënne weist. A wat besonnesch hei zu Lëtzebuerg bei de Chômagezuelen an deene leschte Méint opfällt, dat ass datt duerch de Fait, datt mer ëmmer méi e konjunkturelle Chômage kréien, bedéngt natierlech zu engem groussen Deel och duerch déi international schlecht Konjunktur an där mer eis befannen, den akademesche Chômage dramatesch ufänkt hei zu Lëtzebuerg ze klammern.

An ech wëll dem Här Bettendorf och soen, datt e mat dem Schluss vu senger Analys komplett dorniewent läit, wann e mengt datt dat an iergendengem Sënn eppes mat Frontalieren oder Net-Frontalieren oder schlecht ausgebildete Leit ze dinn hätt. Dat doten huet ausschliesslech mat der Situatioun ze dinn, datt et effektiv a verschidde Secteuren zu engem groussen Abroch kënnt, datt a verschiddene Secteuren, zum Beispill der Dénagschleeschung am Bankesector, an deene leschte Méint, an deem leschte Joer, géif ech soen, e massiven Astellungsstop entstanen ass an datt et elo am Enn souguer éischter d'Tendenz huet net nëmmen an Astellungsstop ze kréien, mä datt souguer carrément Dausenden Aarbechtsplaze wäerten ofgebaut ginn, virun allem am Bankesector.

Dat heescht mir hunn eng Situatioun, déi doduerjer besonnesch alarmant gétt, well se natierlech elo - an dat ënnerscheet d'Situatioun wesentlech vun de 90er Joren -, besonnesch haart ufänkt déi Leit ze treffen, déi och hei zu Lëtzebuerg wunnen a schaffen, an och déi déi hei zu Lëtzebuerg d'Wahlrecht hunn; dat muss een och emol eng kéier sou dättelech soen.

An deene leschte Joren ass dat eis an deem Mooss och net sou opgefall, well et hei entweder Leit waren déi, well se d'Wahlrecht net haten, keng politesch Rechter haten, manner zum Virschäi komm sinn oder souguer Frontaliere waren, an doduerjer, wa se an de Chômage komm sinn, an hir Länner zrëckgaange sinn.

Mir hunn also duerch dee konjunkturelle Réckgang, deen natierlech en internationale Phenomeen ass, deen net d'Schold ass vun dëser Regierung, e Réckgang vun eise Wuesstum, deen natierlech och international Ursachen huet, mä - an dat muss een awer betounen - deen zu Lëtzebuerg an engem Ausmooss zrëckgaangen ass wéi a kengem anere Land vun der Europäescher Unioun. Lëtzebuerg huet et fäerdeg bruecht bannent zwee Joer vum Beschten aus der Klass zum Leschten aus der Klass ze ginn, an dat ass e Fait, an dat ass och ee vun de wesentleche Grënn, firwat datt de Chômage, virun allem dee geféierleche konjunkturelle Chômage, ufänkt ze klammern.

Mir si vum Joer 2000 vun engem Wuesstum vun 8,9% vum PIB an d'Joer 2002, dat heescht bannent zwee Joer, op 0,5% gefall, dat heescht mir haten e Réckgang vun 8,4% vun eise Wuesstum vum PIB bannent zwee Joer. An och wann ee weess, dass natierlech 8,9% en absolut exzeptionell Joer ass, da muss ee sech awer d'Fro stellen, wéi et dozou konnt kommen, datt zu Lëtzebuerg bannent sou kuerzer Zäit sou en dramateschen Abroch komm ass. Et geet menger Meinung no net eleng duer, datt een dat mat der Dominanz vum Finanzsektor erkläert, mat deem Monolithismus dee mer do hunn a mat deem deementsprechenden Abroch vun der Konjunkturlag an deem Sektor, an deementsprechend och natierlech dem Impakt op d'Lëtzebuerger Economie.

An elo schonn 2003, dat muss ee soen, kann ee sech kaum virstellen, datt de Wuesstum vum PIB iwwer 1% wäert erausgoen. Sou wéi et de Moment ausgesäit, a wann den Irakkriich, an deem mer eis de Moment befannen, nach eng länger Zäit unhält, an alles deit dorober hin, da gëtt de Risiko - an dat muss ee mat aller Dättelechkeit hei betounen - vun enger Rezessioun an der Europäescher Unioun ganz reell.

Wann een an enger konjunktureller Kris ass, a mir befannen eis no an no an esou enger, da gëtt et e puer Méiglechkeeten, fir där entgéint ze wirken.

Dat éischt ass: Et kann ee versichen de Konsum ze steigern, dat heescht d'Demande intérieure ze steigern. Ech wëll awer direkt dobäi soen, datt dat bei engem Land wéi Lëtzebuerg, mat sou engem klengen Marché intérieur, kaum e Sënn mécht, an et ass och dat de Grond firwat datt déi Gréng bei der Steuerreform 2000 dat iwwerdrüwend Erofsetze vum Spëtzesteuersaz, zum Beispill op 38% - Recordniveau entre-temps an Europa - extrem contestéiert huet, well mer gesot hunn, dat bréngt eiser Konjunktur relativ wéineg, par contre hält et dem Stat wierklech massiv Steiergelder ewech, déi mer herno brauchen wann et méi enk gétt.

Eng zweet Measure déi ee kann huelen, dat ass datt een e staatlechen Investitiounsprogramm decidéiert, dat heescht héich Investitiounen vum Stat - nach méi héijer wéi a gudden Zäiten - decidéiert, fir deementsprechend de Betriber Opträg ze ginn a se um Lafen ze halen. Dat bedeit awer alldéngs, datt d'Finanze vum Stat extrem gutt a gesond musse sinn, an och do stelle mer fest datt duerch déi oniwierluechte Steuerreform vun 2000 just de Contraire ageetratt ass an datt mer elo ufänken héich Investissementen an der Zäit ze strecken, wat net nëmmen eng Konsequenz huet fir d'Projeten an och fir d'Gesamteconomie op deem Niveau, mä wat och natierlech eng Konsequenz huet fir Klengen a Mëttelbetriber hei am Land, a virun allem am Baubereich wäert dat sech auswirken, well doduerjer an Zukunft manner Moyenen do sinn an déi Projekte bis an d'Zäit solle gestreckt ginn.

Eng drëtt Méiglechkeet, dat ass datt een iwwert de Steiersystem verschidde Mesuren treëft. A mir sinn der Iwwerzeegung, datt déi Steuerreform 2000 eben net am Hannergrond vun enger Krisensituatioun gemaach ginn ass, mä am Hannergrond vun Iwwerfloss, an deementsprechend haaptsächlech vill verdeelt ginn ass a keng geziilte Strategie war, fir d'Ekonomie ze stäipen, an datt een, wann een do net de ganze Spillraum verballert hätt, elo d'Chance hätt, fir eng ganz geziilte Steuerreform ze maachen, déi virun allem méi spezifesch deene Secteure zegutt kéim, déi mer zu Lëtzebuerg och hunn, respektiv déi mer wëllen an Zukunft unzéien.

E véierte Punkt, dat war eng Diversifizierungsstrategie vun eiser Economie, déi den Numm verdéngt. Et gëtt zwar vill dovun geschwat, mä eng richtig Strategie ass eiser Meinung no net ze erkennen.

Déi Gréng sinn der Iwwerzeegung, Här President, datt vun 1995 bis 2000 d'Wueestumseuphorie, an där dëst Land sech befonnt huet, gemaach huet, datt mer eis net méi konnte virstellen oder zumindest déi Parteien, déi an der Majoritéit sinn an an der Regierung, sech net méi konnte virstellen, datt mer eng kéier an d'Situatioun géinge kommen, datt mer e konjunkturelle Chômage zu Lëtzebuerg kënnte kréien. En ass vill méi séier age-traff, wéi een dat hätt kënnte mengen.

Mir hunn dës Joren, eis gutt finanziell Ausgangsbasis zum Deel awer verspillt fir kënnen ze reagéieren, a wann déi international Kris an där mer eis befannen nach länger unhält, da geet et mat Sécherheet an deenen nächste Jore mat klengem Gepléischters oder verschidde sporadesch Mesuren oder och souguer engem Package vu Mesuren, déi awer éischter e Plooschtercharakter hunn, wéi déi zum Beispill déi och am Kader vum PAN-Gesetz virun e puer Joer decidéiert gi sinn, sécherlech net méi duer, da muss ee ganz aner Weeër goen, ganz aner Strategien entwerfen an eng nohalteg a kohärent Strategie entwerfen, fir aus deem konjunkturelle Chômage do eraus ze kommen, fir deen ze behiemen.

Här President, déi Gréng sinn der Iwwerzeegung, dass dës Schéiwiederregierung vun der CSV an der DP, déi 1999 bei blendendem Sonnenschäin ugetrueden ass, mat volle Statskeesen d'Geschäfte iwwerholl huet, zolidd iwwerrascht ginn ass vun där heite Situatioun an eigentlech vill ze vill laang gebraucht huet ier se sech aus där Schéiwiederstrategie, an där se sech befonnt huet, befreit kritt huet. Mir denken, dass dës Regierung net à même wäert si bis 2004 eng géeeget Strategie zur Bekämpfung vun där doer Situatioun un den Dag ze leeën. Duerfir hoffe mer, datt et fäerdeg bruecht gëtt 2004 ebe genau dës Regierung ofziewielen.

Ech soen lech merci.

Plusieurs voix.- Très bien.

M. le Président.- Als leschte Riedner huet elo den Här Aarbechtsminister François Biltgen d'Wuert.

4. Dépôt d'un projet de loi

M. François Biltgen, *Ministre du Travail et de l'Emploi*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll emol fir d'éischt dovunner profitéieren, dass ech op der Bühn stinn, fir e Projet de loi ze déposéieren, dee bei de Chambres professionnelles bei den Institutions de sécurité sociale dat passivt Wahlrecht op 18 Joer erfesetzt.

- *Projet de loi 5114 portant modification*

a) de la loi modifiée du 4 avril 1924 portant création de chambres professionnelles à base électorale;

b) de la loi modifiée du 18 mai 1979 portant réforme des délégations du personnel;

c) de la loi modifiée du 6 mai 1974 instituant des comités mixtes dans les entreprises du secteur privé et organisant la représentation des salariés dans les sociétés anonymes;

d) du code des assurances sociales.

M. le Président.- D'Chamber hält Akt vun dem Dépôt vun engem Projet de loi duerch den Här Minister François Biltgen. De Projet gëtt weidergeleet un de Conseil d'Etat an un déi zoustänneg Kommissioun.

5. Heure d'actualité demandée par le groupe ADR au sujet du développement alarmant du chômage au Luxembourg (suite)

M. François Biltgen, *Ministre du Travail et de l'Emploi*.- Här President, ech si ganz frou dass mer hei an der Chamber iwwert de Chômage diskutéieren a mir wäerten och deemnächst iwwert d'PAN-Gesetz diskutéieren.

Ech wäert mech hei net hannert Zuele verschannen, well och an der Zäit wou keen hei interesséiert war doriwwer ze schwätzen, wéi mer 2,7% Chômage haten, wat jiddfereer vun den Observateuren als Chômage incompressible dergestallt huet - ech kommen nach eng kéier dorop zrëck -, och dunh hunn ech gesot, dass ech net déi 2,7% kucken, mä dass ech déi 5.000 Leit kucke géif vun deenen der ganz vill, net all, mä ganz vill wierklech eng Schaff sichen a keng fannen a se frou wäeren, wa se eng Schaff fanne géingen. Duerfir wäert ech och elo net nëmmen hei Zuelen nennen, fir lech ze soen datt mer nach wie vor d'Nummer 1 an Europa sinn.

Émsou méi maache mir déi 7.500 Leit, déi mer elo hunn, wa mer déi an de Mesuré mat dobäi huelen, Suergen. Mir sinn alles amgaangen ze maachen, wéi virdrun, fir ze kucken esou vill wéi méiglech vun deene Leit op eng Schaff ze kréien. Ech wëll dann awer, well hei vill mat Zuelen operéiert gëtt, och mat Zuelen operéieren.

Wann Der haut d'Tageblatt liest, da fannt der Saiten néng: „Luxemburg Klassenrester, Spanien Klassenletzter“ iwwert d'Aarbechtslosigkeit an der EU. Mir hunn nach ëmmer déi niddregst Aarbechtslosigkeit. Richteg ass, dass mer am héchste gespronge sinn, mä, Här Lux, wie vun niddreg kënnt, wie vun déif kënnt, dee spréngt héich. Wa mäi Kolleg, den Här Schaack, lech zu Recht seet, dass mer am eGovernment an dëser Regierungsperiod de gréisste Virsprong gemaach hu vun alle Länner, da sot Dir: „Jo, mä Dir sidd nach ëmmer déi Lescht an Europa.“ Da wann ech glift, Här Lux, da gesidd och, dass mer hei nach ëmmer déi Éischt an Europa sinn, an dass een awer elo net a Panik sollt verfallen.

De Fait ass, dass och nach haut zu Lëtzebuerg Aarbechtsplaze geschafe ginn, net méi an deemselwechte Mooss wéi an de Boomjoren, mä nach haut ginn Aarbechtsplazen zu Lëtzebuerg geschafen. An dann, Dir Dammen an Dir Hären, wann Aarbechtsplaze geschafe ginn zu Lëtzebuerg, da muss ee jo awer och drun denke wuerfir Aarbechtsplaze geschafe ginn. Et ginn Aarbechtsplaze geschafen, well eis Lëtzebuerger sukzessiv Regierungen eng gutt Standardpolitik gemaach hu mat der Steierpolitik a mat der Soziallaaschepolitik. Duerfir hu mer vill

Aarbechtsplazen hei zu Lëtzebuerg.

Mir hu souguer, well mer esou eng favorabel Steier- a Soziallaaschepolitik hunn, zum Deel fiktiv Aarbechtsplazen zu Lëtzebuerg, géint déi mer elo virgoe wëllen, esou wäit dat europäesch Recht eis dat erlaabt, an dat wäert och an der nächster Tripartite zur Sprooch kommen.

Dës Regierung huet grad wéi hir Virgängerregierung eng Politik gemaach, fir dass Aarbechtsplazen hei am Land geschafe ginn. Och an Zukunft ginn Aarbechtsplazen hei geschaf. Och wa verschidde Secteuren da verschwannen, esou entstinn Aarbechtsplazen an aneren. Et entstinn zum Beispill nach wie vor Aarbechtsplazen am Horesca-Sektor. Och am Handwerk gëtt et nach laang net onbedéngt en Ofbau, au contraire. Et besteet vläicht eng gewësse Stagnatioun. Et gëtt Ofbau bedriwwen op deene Plazen, wou an deene leschte fënnef Joer vill Leit agestallt goufen, an dem Beräich vu Banken a Finanzen an am Beräich vun de Services aux entreprises, mä an allen anere Beräicher gëtt agestallt.

Da seet den Här Gibéryen, dass mir am Budget déck Aschneidungen hätte maache misse. Här Gibéryen, wa mer dat gemaach hätten, dann hätte mer de Konsum zu Lëtzebuerg a Fro gestallt, an de Konsum hëlleft zum Beispill dem Commerce, hëlleft der Horesca an hëlleft och nach anere Secteuren.

(Brouhaha général)

Dës Regierung huet eng Politik gemaach, fir dass mer net elo en Abroch kréie sollen. Intern hu mer keen Abroch. Och dat muss ee kucken! Et ginn nach Aarbechtsplaze geschaf, mä op verschiddene Punkten hu mer Problemer.

Da gëtt ëmmer den Här Grethen wéinst der Diversifizierungspolitik hei attackéiert. Ech wëll just virliesen, well och den Här Lux vill zitéiert huet, wat d'FEDIL am Oktober 2002 geschriwwen huet: «Les efforts du Ministère de l'Economie pour le développement et la diversification de notre site industriel ont été poursuivis sans relâche durant les années écoulées à une politique qui vise à attirer de nouvelles entreprises au Grand-Duché. C'est ajouter une action forte qui vise à promouvoir le développement endogène au Luxembourg.»

Datselwecht ass iwwregens och an der Mittelstandspolitik geschitt. Den Här Boden ass elo leider net méi do, soss hätt hien lech awer déi Hällebootsch gesot wat geschitt ass. Nieft der Steierpolitik hu mer Hëllef an agefouert fir jonk Leit déi e Betrib grënnen wëllen, an nach vill aner Saache méi. Mir hunn d'Gesetz vun der Concurrence déloyale reforméiert. Et ass net esou dass dës Regierung näischt gemaach hätt, au contraire.

Ech kommen awer gar op de Chômage zu Lëtzebuerg zrëck. Wann een de Chômage analyséiert, da ginn et an der Wirtschaftstheorie dräi Zorte vu Chômage: de Chômage structurel, dat si Leit, déi aus deene verschiddenste Grënn Problemer hunn, do kënnen iwwregens och Universitäre drënner fallen - ech kommen nach eng kéier op déi zrëck -, de Chômage conjoncturel, an da gëtt et de Chômage frictionnel. De Chômage frictionnel ass och dee Chômage, deen e groussen Deel vum Chômage incompressible ausmécht. Dat ass d'Zäit, déi ee braucht, wann ee keng Plaz huet, fir eng Plaz ze fannen.

Eng Etüd vun der Banque Centrale du Luxembourg vum Joer 2001 oder 2002, ech menge vun 2002, huet analyséiert, dass mer zu där Zäit - du ware mer awer nach an der héichkonjunktureller Zäit - zu Lëtzebuerg eigentlech emol net am Chômage structurel waren, mä am Chômage frictionnel. Nach haut muss ee soen, dass vun deene